

Масиви

Масив в C# е обект:

- базов клас `System.Array`;
- свойство `Length` – брой на елементите в масива.

1. Декларация на масив

```
<тип>[ ] <име_на_масив>;
```

2. Създаване на масив

```
<име_на_масив> = new <тип>[размер];
```

Пример: Едномерен масив

```
using System;
class SingleArray
{
    private int[] a;
    public SingleArray (int number)
    {
        a = new int [number];
        Console.WriteLine ("Въведете {0} цели числа.",number);
        for (int i = 0; i < number; i++)
        {
            Console.Write ("a[{0}]=", i);
            a[i] = int.Parse(Console.ReadLine());
        }
    }
    public void PrintArray()
    {
        Console.WriteLine ("Масив");
        for (int i = 0; i < a.Length; i++) Console.Write (a[i] + " ");
        Console.WriteLine ();
    }
    static void Main()
    {
        SingleArray x = new SingleArray(5);
        x.PrintArray ();
    }
}
```

3. Многомерен масив

```
<тип>[ , , ..., ] <име_на_масив>;
```

или

```
<тип>[,]...[,] <име_на_масив>;
```

Метод `Array.GetLength (int)` – определя дължината на всеки размер на масива.

Метод `Array.Rank ()` – връща реда (броя на размерностите) на масива.

Пример: Двумерен масив

```
using System;
class TwoDimArray
{
    private float[,] a;
    public TwoDimArray (int number1, int number2)
    {
        a = new float [number1, number2];
        Console.WriteLine ("Въведете матрица {0}x{1} " +
            "от реални числа.", number1, number2);
        for (int i = 0; i < a.GetLength(0); i++)
            for (int j = 0; j < a.GetLength(1); j++)
            {
                Console.Write ("a[{0},{1}]=", i, j);
                a[i,j] = float.Parse (Console.ReadLine());
            }
    }
}
```

```
public void PrintArray()
{
    Console.WriteLine ("Масив");
    for (int i = 0; i < a.GetLength(0); i++)
    {
        for (int j = 0; j < a.GetLength(1); j++)
            Console.Write ("{0,5:f2}", a[i, j]);
        Console.WriteLine ();
    }
}
static void Main()
{
    TwoDimArray x = new TwoDimArray (5, 3);
    x.PrintArray ();
}
```

Пример: Масив с различна дължина на редовете – масивът се разглежда като масив от масиви

```
using System;
class JaggedArray
{
    private int[][] a;
    public JaggedArray (int rows, params int[] n)
    {
        a = new int [rows][];
        for (int i = 0; i < rows; i++)
            a[i] = new int [n[i]];
        for (int i = 0; i < a.Length; i++)
        {
            Console.WriteLine("Въведете {0} цели числа.", a[i].Length);
            for (int j = 0; j < a[i].Length; j++)
            {
                Console.Write ("a[{0},{1}]=", i, j);
                a[i][j] = int.Parse (Console.ReadLine ());
            }
        }
    }
}
```

```
public void PrintArray ()
{
    Console.WriteLine("Масив с различна дължина на редовете");
    for (int i = 0; i < a.Length; i++)
    {
        for (int j = 0; j < a[i].Length; j++)
            Console.Write ("{0,5}", a[i][j]);
        Console.WriteLine ();
    }
}
static void Main()
{
    JaggedArray x = new JaggedArray (3, 2, 5, 3);
    x.PrintArray ();
}
```

Индексатори (Indexers)

Индексатор – разглежда обект като масив; използва се като елегантен масив.

1. Дефиниране на индексатор

а) има **индекс** като аргумент;

б) **this** се използва като име на индексатор.

```
class <име_на_клас>
{
    public <тип> this [<тип_индекс> индекс]
    {
        get { // Връща необходимите данни }
        set { // Установява необходимите данни }
    }
}
```

2. Създаване на индексатор – създаваме обект от този клас и разглеждаме обекта като масив:

```
<име_на_клас> <име_на_обект> = new <име_на_клас>();
<име_на_обект> [индекс] = <произволен_обект>;
```

Пример: Масив от низове (списък от низове)

Клас `System.Collections.ArrayList` – създава динамичен масив от обекти.

Метод `ArrayList.Add` – добавя обект в края на колекцията.

Свойство `ArrayList.Count` – връща текущия брой на елементите в колекцията.

```
using System;
using System.Collections;
class MyListBox
{
    protected ArrayList data = new ArrayList();
    public object this[int idx]
    {
        get
        {
            if (idx > -1 && idx < data.Count)
                return data[idx];
            else
                throw new InvalidOperationException("Индексът е извън областта");
        }
        set
        {
            if (idx > -1 && idx < data.Count)
                data[idx] = value;
            else if (idx == data.Count)
                data.Add (value);
            else
                throw new InvalidOperationException ("Индексът е извън областта");
        }
    }
}
```

```
class IndexersApp
{
    static void Main()
    {
        MyListBox list = new MyListBox();
        list[0] = "Геопри"; list[1] = "гryна 80"; list[2] = "ФКСУ";
        Console.WriteLine ("{0}, {1}, {2}", list[0], list[1], list[2]);
    }
}
```

Пример: Шахматна дъска 8x8 с индексатор с два параметъра: първият се изменя от А до Н, а вторият – от 1 до 8.

```
using System;
class Grid
{
    const int NumRows = 8;
    const int NumCols = 8;
    string[,] cells = new string[NumRows, NumCols+1];
    public string this[char c, int col]
    {
        get
        {
            c = Char.ToUpper(c);
            if (c < 'A' || c > 'H')
            {
                throw new ArgumentException();
            }
            if (col < 1 || col > NumCols)
            {
                throw new IndexOutOfRangeException();
            }
            return cells[c - 'A', col];
        }
    }
}
```

```
set
{
    c = Char.ToUpper(c);
    if (c < 'A' || c > 'H')
    {
        throw new ArgumentException();
    }
    if (col < 1 || col > NumCols)
    {
        throw new IndexOutOfRangeException();
    }
    cells[c - 'A', col] = value;
}
}
}
class Test
{
    static void Main()
    {
        Grid g = new Grid();
        g['A',1] = "тон";
        g['H',8] = "пешка";
    }
}
```

Обработка на низове

Низ – последователност от символи.

Клас **System.String** (псевдоним **string**) представя константен символен низ.

Класове за обработка на низове:

- StringBuilder
- StringFormat
- StringCollection
- и др.

Пример:

```
public string Replace (char oldChar, char newChar);
public string Replace (string oldValue, string newValue);
public string Insert (int startIndex, string value);
public string ToUpper();
```

```
using System;
class TestStringApp
{
    static void Main (string[] args)
    {
        string a = "приход";
        // Замества всяко 'и' с 'е'
        string b = a.Replace ('и', 'е');
        Console.WriteLine (b); // преход
        string c = b.Insert (3, "паз"); // преразход
        string d = c.ToUpper ();
        Console.WriteLine (d); // ПЕРЕРАЗХОД
    }
}
```

Пример:

```
public int CompareTo (string strB);
// Сравнение на низове (CompareTo) и предефиниран оператор ==
if (d==c) // или if (d.CompareTo (c) == 0)
    Console.WriteLine ("еднакви");
else
    Console.WriteLine ("различни");
```

Резултати:

различни

Пример:

```
// Replace не променя низа.
// Резултатът се присвоява на променливата.
string q = "приход";
q = q.Replace ('и', 'е');
Console.WriteLine (q);
```

Пример:

```
public string Substring (int startIndex);
public string Substring (int startIndex, int length);
// Слепване и индексирание на низ
string e = "Здравей"+", ";
e += "приятел";
Console.WriteLine (e); // Здравей, приятел
string f = e.Substring(1,7);
Console.WriteLine (f); // дравей,
for (int i = 0; i < f.Length; i++)
    Console.Write("{0,-3}", f[i]);
Console.WriteLine(); // д р а в е й ,
```

Пример:

```
public bool StartsWith(string value);
public string Remove(int startIndex, int count);
string g = null;
if (f.StartsWith("др"))
    g = f.Remove(2,3);
Console.WriteLine(g); // дрй.
```

Пример:

```
public static string Format(string format, params object[] args);
int x = 16;
decimal y = 3.57m;
string h = String.Format("Артикул {0} се продава за {1:C}", x, y);
Console.WriteLine(h); // Артикул 16 се продава за 3,57 лв
```

Пример:

```
// Слепване на низ с произволен тип данна
// (всички типове наследяват object.ToString)
string t = "Артикул "+12+" се продава за "+3.45+" лв";
Console.WriteLine(t);
```

Резултати:

Артикул 12 се продава за 3,45 лв

Пример:

```
// String.Format и Console.WriteLine имат последен
// аргумент params object[]
Console.WriteLine("Здравей {0} {1} {2} {3} {4} {5} {6} {7} {8}",
    123, 45.67, true, 'A', 4, 5, 6, 7, '8');
string u=String.Format("Здравей {0} {1} {2} {3} {4} {5} {6} {7} {8}",
    123, 45.67, true, 'A', 4, 5, 6, 7, '8');
Console.WriteLine(u);
```

Резултати:

Здравей 123 45,67 True A 4 5 6 7 8
Здравей 123 45,67 True A 4 5 6 7 8

Пример:

```
public string[] Split (params char[] separator);
char[] separator = new char[]{' ',';',':','/','\','\n'};
// Методът String.Split разцепва низ на поднизове чрез
// разделителни символи
string str = "Две хубави очи";
char[] seps=new char[]{' '};
string[] s = str.Split(seps);
foreach (string ss in s)
    Console.WriteLine(ss);
```

Резултати:

Две
хубави
очи

Недостатък: Split не работи добре, когато един до друг има няколко разделителя (получава се празен ред).

Клас System.Text.StringBuilder – представя променлив символен низ.

Пример:

```
public StringBuilder Append (string value);
public StringBuilder AppendFormat (string format, params object[] args);
using System.Text;
StringBuilder sb =new StringBuilder("Приход"); // Приход
sb.Replace('и', 'е'); // Преход
sb.Insert(3, "паз"); // Преразход
sb.Append(" на средства"); // Преразход на средства
sb.AppendFormat("{0}:{1}", 123, 45.6789); // Преразход на средства,123:45.6789
sb.Remove(sb.Length-3, 3); // Преразход на средства,123:45.6
Console.WriteLine(sb.ToString().ToUpper()); // ПЕРЕРАЗХОД НА СРЕДСТВА,123:45.6
Console.WriteLine(sb.ToString().ToLower()); // преразход на средства,123:45.6
```

Изброим тип enum

Изброим тип – подреден списък от имена, които могат да се използват и отпечатват в програмата.

1. Дефиниране на изброим тип

<модификатор> enum <име_на_типа> {идентификатор0, ..., идентификаторN}

идентификатор0 има стойност 0.

Допуска се

идентификатор = стойност

2. Въвеждане

<променлива_от_изброим_тип> = (<име_на_типа>) Enum.Parse (typeof(<име_на_типа>), низ);

Ако низ не съвпада с идентификатори, се получава изключението System.ArgumentException.

3. Извеждане

<променлива_от_изброим_тип >.ToString ()

4. Присвояване

<променлива_от_изброим_тип> = <име_на_типа>.идентификаторi;

Пример:

```
using System;
class EnumClass
{
    enum Season {Spring, Summer, Autumn, Winter};
    static void Main(string[] args)
    {
        Season s=(Season)Enum.Parse(typeof(Season),"Winter");
        Console.WriteLine ("Сезонът е {0}.", s);
        Season first = Season.Spring;
        Console.WriteLine ("Първият сезон е {0}.", first);
        Console.WriteLine ("Сезонът {0} е с номер {1}.", first, (int)first);
    }
}
```

Резултати:

Сезонът е Winter.
 Първият сезон е Spring.
 Сезонът Spring е с номер 0.

Интерфейси

Интерфейс – характеризира поведението на класовете, независимо от тяхната йерархия.

1. Дефиниране на интерфейс

```
[атрибути] [модификатори] interface <име_на_интерфейс> :
    <списък_от_интерфейси>
{
    // Декларация на методи
    // Декларация на свойства
    // Декларация на индексатори
    // Декларация на събития
}
```

2. Реализиране на интерфейс – класът трябва да дефинира всички членове на интерфейса.

Пример: Полиморфизъм с интерфейси

```
using System;
interface ISpeaker
{
    void Speak();
}
class Philosopher : ISpeaker
{
    private string philosophy;
    public Philosopher (string thoughts)
    {
        philosophy = thoughts;
    }
    public void Speak()
    {
        Console.WriteLine (philosophy);
    }
    public void Pontificate()
    {
        for (int i = 1; i <= 3; i++)
            Console.WriteLine (philosophy);
    }
}
class Dog : ISpeaker
{
    public void Speak()
    {
        Console.WriteLine ("Джаф!");
    }
}
```

```
class Talking
{
    static void Main(string[] args)
    {
        ISpeaker current;
        current = new Dog();
        current.Speak();
        current = new Philosopher("Аз мисля, следователно съществувам.");
        current.Speak();
        ((Philosopher)current).Pontificate();
    }
}
```

Резултати:

Джаф!
 Аз мисля, следователно съществувам.
 Аз мисля, следователно съществувам.
 Аз мисля, следователно съществувам.
 Аз мисля, следователно съществувам.

3. Проверка за реализация

а) оператор is – проверява по време на изпълнение дали даден тип е съвместим с друг тип;

израз is тип

израз – от референтен тип

Стойността на израза е true, ако:

израз ≠ null и

израз може да се преобразува до тип

```
Dog dog = new Dog();
if (dog is ISpeaker)
    Console.WriteLine ("Реализира интерфейса ISpeaker");
```

б) оператор as – конвертира съвместими типове;

резултатът се запазва в локална променлива и се проверява дали е от валиден тип.

обект = израз as тип

израз, тип – от референтен тип

еквивалентно на

израз is тип ? (тип)израз : (тип)null

```
ISpeaker speaker;
speaker = dog as ISpeaker;
if (null != speaker)
    Console.WriteLine("Реализира интерфейса ISpeaker");
else
    Console.WriteLine("Не реализира интерфейса ISpeaker");
```

4. Скриване на имена чрез интерфейс

- Обичайният начин за извикване на реализиран метод от интерфейс е принудително преобразуване на инстанцията на класа до типа на интерфейса и тогава методът се извиква.

```
Dog dog = new Dog();
((ISpeaker)dog).Speak();
```

Реализираният метод се извиква чрез принудително преобразуване на типа

- Извикване на реализирания метод без принудително преобразуване на типа – интерфейсите методи са **public**.

```
dog.Speak();
```

Реализираният метод се извиква без принудително преобразуване на типа

Не е подходящо, когато клас реализира няколко интерфейса с много членове.

- Използва се техниката **скриване на имената** - не позволява реализираните членове на интерфейса да стават **public** членове на класа:
 - Премахва се **public** модификаторът за достъп от реализирания член на интерфейса.
 - Името на реализирания член се определя с името на интерфейса.

```
class Dog : ISpeaker
{
    void ISpeaker.Speak()
    { Console.WriteLine("Джаф!!"); }
}
...
```

Премахва се **public** модификаторът и се определя името на члена с името на интерфейса

```
Dog dog = new Dog();
```

```
dog.Speak();
```

Грешка – Speak() не е public метод

```
((ISpeaker)dog).Speak();
```

OK – реализираният метод е извикан чрез принудително преобразуване на типа

- Избягване на двусмисленост на имената

Реализирането на много интерфейси, които съдържат членове с еднакви имена, може да предизвика **колизия на имената**.

IWindow, IFile и **MyApplication** поддържат операцията затваряне:

```
public interface IWindow
{ void Close(); }
```

```
public interface IFile
{ void Close(); }
```

```
public class MyApplication : IWindow, IFile
{ public void Close()
{ Console.WriteLine("Затваряне на приложението..."); }
}
```

Колизия на имена

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
application.Close();
```

Кой метод Close е извикан?

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
Console.WriteLine("IWindow? {0}", application is IWindow);
Console.WriteLine("IFile? {0}", application is IFile);
application.Close();
```

Резултати:

```
IWindow? True
IFile? True
Затваряне на приложението...
```

Внимание!
Проблем: Класът е реализирал само една версия на Close(), не две.

За да се избегне колизията с имената се използва **изрично (експлицитно) определяне на имената на членовете**:

- Премахва се **public** модификаторът за достъп от реализирания член на интерфейса.
- Името на реализирания член се определя с името на интерфейса.

```
public class MyApplication : IWindow, IFile
{
    void IWindow.Close()
    { Console.WriteLine("Затваряне на прозорец..."); }

    void IFile.Close()
    { Console.WriteLine("Затваряне на файл..."); }

    public void Close()
    { Console.WriteLine("Затваряне на приложение..."); }
}
```

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
Console.WriteLine("IFile? {0}", application is IFile);
((IFile)application).Close();
Console.WriteLine("IWindow? {0}", application is IWindow);
((IWindow)application).Close();
application.Close();
```

Резултати:

```
IFile? True
Затваряне на файл...
IWindow? True
Затваряне на прозорец...
Затваряне на приложение...
```

5. Проблеми с наследяване и интерфейси

- **Клас наследява базов клас и интерфейс, които имат идентични имена на методи**

```
public class Data
{
    public void Close()
    {
        Console.WriteLine("Затваряне на данни...");
    }
}
```

```
public interface IWindow
{
    void Close();
}
```

```
public class MyApplication : Data, IWindow { }
```

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
application.Close();
```

Резултати:

Затваряне на данни... Извикан е методът Data.Close

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
IWindow window = application as IWindow;
if (null != window)
    window.Close();
```

Резултати:

Затваряне на данни... Извикан е наследеният метод Data.Close

- **Произведен клас има метод с идентично име на метод в базов клас, реализиращ метод на интерфейс**

```
public interface IWindow
{
    void Close();
}
```

```
public class Data : IWindow
{
    public void Close()
    {
        Console.WriteLine("Затваряне на данни...");
    }
}
```

```
public class MyApplication : Data
{
    public new void Close()
    {
        Console.WriteLine("Затваряне на приложение...");
    }
}
```

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
((IWindow)application).Close();
application.Close();
```

Резултати:

Затваряне на данни... Извиква IWindow.Close – реализация на интерфейса

Затваряне на приложение... Извиква MyApplication.Close – предефиниран наследен метод Data.Close (чрез new)

6. Комбиниране на интерфейси

- **Няколко интерфейса могат да се комбинират – класът трябва да реализира само комбинирания резултат.**

```
public class Data { }
public interface IWindow
{
    void Close();
}
public interface IRead
{
    void Read();
}
public interface ICombine : IWindow, IRead
{
}
public class Component : Data, ICombine
{
    public void Close()
    {
        Console.WriteLine("Затваряне на компонента...");
    }
    public void Read()
    {
        Console.WriteLine("Четене на данни...");
    }
}
```

```
...
MyApplication application = new MyApplication();
application.Read();
application.Close();
```

Резултати:

Четене на данни...
Затваряне на компонента...

Шаблони (Generics) в .NET Framework

Шаблоните са класове, структури, интерфейси и методи, които имат типизирани параметри за един или повече от типовете, които те съхраняват или използват.

```
public class Generic<T>
{
    public T Field;
}

Generic<string> s = new Generic<string>();
s.Field = "Низ";

Generic<int> i = new Generic<int>();
i.Field = 123;
```

Предимства

- прехвърля отговорността за сигурността на типа от потребителя към компилатора;
- отпада необходимостта от писане на код за проверка коректността на типа на данните, защото се прилага по време на компилация;
- отпада необходимостта от принудително преобразуване на типа и се намалява възможността за възникване на грешки по време на изпълнение.

Интерфейси и колекции в .NET Framework

System.Collections.Generic	System.Collections
IComparer<T>	IComparer
IComparable<T>	System.IComparable
Dictionary<K,T>	HashTable
LinkedList<T>	-
List<T>	ArrayList
Queue<T>	Queue
SortedDictionary<K,T>	SortedList
Stack<T>	Stack
ICollection<T>	ICollection
IDictionary<K,T>	IDictionary
IEnumerable<T>	IEnumerable
IEnumerator<T>	IEnumerator
IList<T>	IList

IEnumerator

```
// Извършва проста итерация на колекцията.
public interface IEnumerator
{
    // Връща текущия елемент в колекцията.
    object Current { get; }

    // Премества номератора към следващия елемент на колекцията.
    bool MoveNext ();

    // Установява номератора в начална позиция, която е
    // преди първия елемент в колекцията.
    void Reset ();
}
```

IEnumerator<T>

```
// Извършва проста итерация на типизирана колекция.
public interface IEnumerator<T> : IDisposable, IEnumerator
{
    // Връща текущия елемент в типизираната колекция.
    T Current { get; }
}
```

IEnumerable

```
// Представя номератор, който позволява проста итерация на колекцията.
public interface IEnumerable
{
    // Връща номератор, който може да итерира колекцията.
    IEnumerator GetEnumerator ();
}
```

IEnumerable<T>

```
// Представя номератор, който позволява проста итерация на колекция от
// определен тип.
public interface IEnumerable<T> : IEnumerable
{
    // Връща номератор, който може да итерира колекцията.
    IEnumerator<T> GetEnumerator ()
}
```

IDictionaryEnumerator

```
// Номериращ елементите на речник.
public interface IDictionaryEnumerator
{
    // Връща ключа и стойността на текущия елемент на речник.
    DictionaryEntry Entry { get; }

    // Връща ключа на текущия елемент на речник.
    object Key { get; }

    // Връща стойността на текущия елемент на речник.
    object Value { get; }
}
```


ICollection

```
// Дефинира методи за всички колекции.
public interface ICollection : IEnumerable
{
    // Връща броя на елементите в ICollection.
    int Count { get; }

    // Връща стойност, показваща дали достъпът до ICollection е
    // синхронизиран.
    bool IsSynchronized { get; }

    // Връща обект, който се използва за синхронизиране на
    // достъпа до ICollection.
    object SyncRoot { get; }

    // Копира елементите от ICollection в array,
    // стартирайки от определен индекс от array.
    void CopyTo (Array array, int index);
}
```

ICollection<T>

```
// Дефинира методи за всички колекции.
public interface ICollection<T> : IEnumerable<T>, IEnumerable
{
    // Връща броя на елементите в ICollection.
    int Count { get; }

    // Връща стойност, показваща дали достъпът до ICollection е само за
    // четене.
    bool IsReadOnly { get; }
}
```

ICollection

```
// Представя колекция от обекти, до които достъпът може
// да се осъществи чрез индекс.
public interface ICollection
{
    // Добавя елемент към ICollection.
    void Add (object value);

    // Определя дали ICollection съдържа определена стойност.
    bool Contains (object value);

    // Премахва първото срещане на определен обект от ICollection.
    void Remove (object value);
    ...
}
```

IDictionary

```
// Представя колекция от двойки ключ-стойност.
public interface IDictionary
{
    // Връща IDictionaryEnumerator за IDictionary.
    IDictionaryEnumerator GetEnumerator ();

    // Добавя елемент с даден ключ и дадена стойност към IDictionary.
    void Add (object key, object value);

    // Определя дали IDictionary съдържа елемент с определения ключ.
    bool Contains (object key);

    // Премахва елемента с определения ключ от IDictionary.
    void Remove (object key);
    ...
}
```

IDictionary<TKey,TValue>

```
// Представя типизирана колекция от двойки ключ-стойност.
public interface IDictionary<TKey,TValue> :
    ICollection<KeyValuePair<TKey,TValue>>,
    IEnumerable<KeyValuePair<TKey,TValue>>, IEnumerable
{
    // Връща/установява стойността на елемента с определения ключ.
    TValue this [TKey key] { get; set; }

    // Връща ICollection, съдържаща ключовете на IDictionary.
    ICollection<TKey> Keys { get; }

    // Връща ICollection, съдържаща стойностите в IDictionary.
    ICollection<TValue> Values { get; }

    // Добавя елемент с дадения ключ и стойност към IDictionary.
    void Add (TKey key, TValue value);

    // Определя дали IDictionary съдържа елемент с дадения ключ.
    bool ContainsKey (TKey key);

    // Премахва елемента с дадения ключ от IDictionary.
    bool Remove (TKey key);

    // Връща стойността, съответстваща на дадения ключ.
    bool TryGetValue (TKey key, out TValue value);
}
```

Типизирана структура KeyValuePair<TKey,TValue> – съдържа двойка типизиран ключ-типизирана стойност.

```
struct KeyValuePair<TKey,TValue>
{
    public KeyValuePair(TKey key, TValue value);
    public TKey Key{ get; }
    public TValue Value{ get; }
}
```

IComparer

```
// Представя метод, който сравнява два обекта.

public interface IComparer
{
    // Сравнява два обекта и връща стойност, показваща дали единият
    // е по-малък, равен или по-голям от другия.
    int Compare (object x, object y);
}
```

IComparer<T>

```
// Представя метод, който сравнява два обекта.
public interface IComparer<T>
{
    // Сравнява два обекта и връща стойност, показваща дали единият
    // е по-малък, равен или по-голям от другия.
    int Compare (T x, T y);
}
```

IComparable

```
// Дефинира общ метод за сравняване.
// Така стойностните типове и класовете, реализиращи този общ
// метод, създават метод за сравняване на специфични типове.
public interface IComparable
{
    // Сравнява текущия екземпляр с друг обект от същия тип.
    int CompareTo (object obj);
}
```

IComparable<T>

```
// Дефинира общ метод за сравняване.
// Така стойностните типове и класовете, реализиращи този общ
// метод, създават метод за сравняване на специфични типове.
public interface IComparable<T>
{
    // Сравнява текущия екземпляр с друг обект от същия тип.
    int CompareTo (T other);
}
```

Пример: Колекция `ArrayList` – реализира `ICollection`; едномерен масив с елементи от тип `Object`, чийто размер се увеличава автоматично; притежава методи за добавяне, вмъкване и премахване на елемент; лявата граница винаги е 0.

```
using System.Collections;

ArrayList list = new ArrayList();
list.Add ("Петър");
list.Add ("Ана");

IEnumerator myEnumerator = list.GetEnumerator();
while (myEnumerator.MoveNext())
    Console.WriteLine (myEnumerator.Current);

foreach (string element in list)
    Console.WriteLine(element);
```

Пример: Колекция `SortedList` – реализира `IDictionary`, `ICollection`, `IEnumerator`; представя колекция от двойки ключ-стойност; елементите на `SortedList` са сортирани спрямо техните ключове в съответствие със специфичната реализация на `IComparer` или `IComparable`; достъпни са чрез ключ или индекс.

```
using System.Collections;

SortedList bookList = new SortedList();
bookList.Add (123456, "В името на розата");
bookList.Add (234567, "Доктор Живаго");

IDictionaryEnumerator myEnumerator = bookList.GetEnumerator();
while (myEnumerator.MoveNext())
    Console.WriteLine (myEnumerator.Key + "!" + myEnumerator.Value);

foreach (DictionaryEntry element in bookList)
    Console.WriteLine(element.Key + "!" + element.Value);
```

Пример: Колекцията `SortedDictionary<TKey,TValue>` реализира `IDictionary<TKey,TValue>`, `ICollection<KeyValuePair<TKey,TValue>>`, `IEnumerator<KeyValuePair<TKey,TValue>>`, `IDictionary`, `ICollection` и `IEnumerator`; представя колекция от двойки ключ-стойност (`KeyValuePair<TKey,TValue>`), които са сортирани спрямо ключовете им и са достъпни чрез ключ и чрез индекс.

```
using System.Collections.Generic;

SortedDictionary<string, int> phoneBook = new SortedDictionary<string, int>();
phoneBook.Add ("Ann", 8871234);
phoneBook.Add ("Peter", 8528765);

IEnumerator<KeyValuePair<string, int>> myEnumerator =
    phoneBook.GetEnumerator();

while (myEnumerator.MoveNext())
    Console.WriteLine(myEnumerator.Current.Key + "!" +
        myEnumerator.Current.Value);

foreach (KeyValuePair<string, int> element in phoneBook)
    Console.WriteLine(element.Key + "!" + element.Value);
```

Пример: Използване на интерфейса `IComparable` с методи за сортиране и търсене в масиви и колекции. Необходимо е предефиниране на метода `CompareTo`.

```
public int CompareTo (object o);
public static void Sort (Array array, int startindex, int length);
```

```
using System;
class Rational : IComparable
{ private int numerator, denominator;
  public Rational (int numer, int denom)
  { numerator = numer;
    denominator = denom;
    Reduce ();
  }
  private void Reduce()
  { int common = Gcd (Math.Abs(numerator), denominator);
    numerator /= common;
    denominator /= common;
  }
  private int Gcd (int n1, int n2)      // НОД
  { while (n1 != n2)
    { if (n1 > n2)
      { n1 -= n2;
        }
      else
      { n2 -= n1;
        }
      }
    return n1;
  }
}
```

```
public override string ToString()
{ return numerator + "/" + denominator;
}
public int CompareTo (object o)
{ Rational op2 = (Rational)o;
  int difference = numerator*op2.denominator-op2.numerator*denominator;
  if (difference < 0)
    return -1;
  else if (difference>0)
    return 1;
  else
    return 0;
}
```

```
// Предефинира принудително преобразуване от Rational във float
public static explicit operator float(Rational op)
{ return (float)op.numerator / op.denominator;
}

// Предефинира подразбиращо се преобразуване от Rational в double
public static implicit operator double(Rational op)
{ return (double)op.numerator / op.denominator;
}
}
```

```
class TestRational
{
  static void Main()
  {
    Rational x, y;
    x = new Rational (1, 4);
    y = new Rational (1, 3);
    int flag = x.CompareTo(y);
    if (flag < 0) Console.WriteLine ("x<y");
    else if (flag>0) Console.WriteLine ("x>y");
    else Console.WriteLine ("x=y");
    Rational[] list = new Rational[3] {new Rational (1, 3),
                                       new Rational (1, 4), new Rational (2, 5)};
    Array.Sort (list, 0, 3);
    foreach(Rational r in list)
      Console.WriteLine (r);
    float f = (float)z; Console.WriteLine(f);
    double r = z; Console.WriteLine(r);
  }
}
```

Управление на паметта

1. Управление на времето на живот на обектите от CLR, използвайки механизма за събиране на боклука (garbage collection)
2. Достъп до паметта директно чрез указатели

Събиране на боклука

new отделя памет в хийпа.

Системата за събиране на боклука (garbage collector – GC) автоматично изчиства паметта на хийпа, когато обектът не е нужен вече, като извиква автоматично метода **Object.Finalize** в отделна нишка за изпълнение.

```
using System;
public class SuperClass
{
  private string name;
  public SuperClass(string name) { this.name = name; }
  public override string ToString() { return name; }
}
class Program
{
  static void Process()
  {
    SuperClass s = new SuperClass("SuperClass");
    Console.WriteLine(s);
  }
  static void Main(string[] args)
  {
    Process();
    Console.WriteLine("Край на Main");
  }
}
```

new отделя памет в хийпа
s вече е извън обсега
 GC освобождава паметта на обекта, защото *s* вече не съществува – извиква автоматично **Object.Finalize**

Резултати:
 SupperClass
 Край на Main

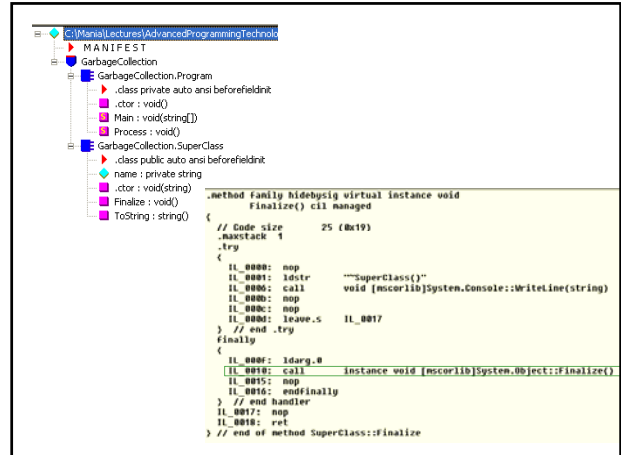
Предефиниране на Finalize

- Синтактически методът е идентичен на деструктор

```
using System;
public class SuperClass
{
    ...
    // Предефиниране на Finalize
    ~SuperClass() { Console.WriteLine("~SuperClass()"); }
}
```

Резултати:

SupperClass
 Край на Main
 ~SuperClass() — Finalize се извиква като последна операция

Предефиниране на Finalize в производни класове

- обектите се конструират „отвътре навън“ – първо се извиква конструкторът на базовия клас;
- обектите се разрушават „отвън навътре“ – деструкторът на производния клас завършва своята задача преди извикване на деструктора на базовия клас.

```
using System;

public class SuperClass
{
    private string name;
    public SuperClass(string name)
    {
        this.name = name;
        Console.WriteLine("SuperClass()");
    }
    public override string ToString() { return name; }
    ~SuperClass() { Console.WriteLine("~SuperClass()"); }
}

public class DerivedClass : SuperClass
{
    public DerivedClass(string name) : base(name)
    { Console.WriteLine("DerivedClass()"); }
    ~DerivedClass() { Console.WriteLine("~DerivedClass()"); }
}
```

```
class Program
{
    static void Process()
    {
        DerivedClass d = new DerivedClass("DerivedClass");
        Console.WriteLine(d);
    }
    static void Main(string[] args)
    {
        Process();
        Console.WriteLine("Край на Main");
    }
}
```

Резултати:

SuperClass()
 DerivedClass()
 DerivedClass
 Край на Main
 ~DerivedClass()
 ~SuperClass()

Принудително събиране на боклука

- методът **GC.Collect()** форсира събирането на боклука;
- методът **GC.WaitForPendingFinalizers()** преустановява текущата нишка, докато опашката от финализатори, чакащи да се изпълнят от тази нишка, се изпразни.

```
class Program
{
    static void Process()
    { SuperClass s = new SuperClass("SuperClass");
      Console.WriteLine(s);
    }
    static void Main(string[] args)
    { Process();
      Console.WriteLine("Прави нещо");
      GC.Collect();
      GC.WaitForPendingFinalizers();
      Console.WriteLine("Край на Main");
    }
}
```

Резултати:

SuperClass()
 SuperClass
 Прави нещо
 ~SuperClass()
 Край на Main

```
class Program
{
    static void Process()
    {
        SuperClass s = new SuperClass("SuperClass");
        Console.WriteLine(s);
        s = null;
        GC.Collect();
        GC.WaitForPendingFinalizers();
    }
    static void Main(string[] args)
    {
        Process();
        Console.WriteLine("Прави нещо");
        //GC.Collect();
        //GC.WaitForPendingFinalizers();
        Console.WriteLine("Край на Main");
    }
}
```

Установява референцията на null преди да форсира събирането с GC.Collect

Резултати:
 SuperClass()
 SuperClass
 ~SuperClass()
 Прави нещо
 Край на Main

Шаблон Dispose

- Методът **Dispose()** изчиства ресурсите, дори ако референции към обекта са живи – изрично управление на деструктора за изчистване

```
public void Dispose()
```

- Не позволява на GC да извика метода **Finalize** чрез метода **GC.SuppressFinalize()**
- Програмистът трябва изрично да извика метода **Dispose**
- Ако програмистът не извика **Dispose**, ще бъде извикан финализаторът – следователно финализаторът трябва да извика **Dispose**

```
public class SuperClass
{
    private string name;
    public SuperClass(string name)
    {
        this.name = name;
        Console.WriteLine("SuperClass()");
    }
    public override string ToString() { return name; }
    ~SuperClass()
    {
        Dispose();
        Console.WriteLine("~SuperClass()");
    }
    public void Dispose()
    {
        // Тук се пише кодът за изчистване ...
        Console.WriteLine("Dispose()");
        GC.SuppressFinalize(this);
    }
}
```

```
class Program
{
    static void Process()
    {
        SuperClass s = new SuperClass("SuperClass");
        Console.WriteLine(s);
        s.Dispose();
        s = null;
        GC.Collect();
        GC.WaitForPendingFinalizers();
    }
    static void Main(string[] args)
    {
        Process();
        Console.WriteLine("Край на Main");
    }
}
```

Резултати:
 SuperClass()
 SuperClass
 Dispose()
 Край на Main

Интерфейс IDisposable

```
public interface IDisposable
{
    void Dispose();
}
```

- Не позволява на GC да извика метода **Finalize** чрез метода **GC.SuppressFinalize()**
- Програмистът трябва изрично да извика **Dispose**
- Ако програмистът не извика **Dispose**, финализаторът ще бъде извикан – следователно финализаторът трябва да извика **Dispose**

```
public class SuperClass : IDisposable
{
    ...
}
```